

РОБОЧІ ВІДНОСИНИ — І ЧОЛОВІК, І ДРУЖИНА В ОДНОМУ РОБОЧОМУ КОЛЕКТИВІ

ВСТУП

Божий ідеальний задум полягав у тому, щоб чоловік і дружина працювали разом. Коли чоловік і дружина починають нести спільне служіння, міняється його динаміка. Зосередьмо зараз увагу на робочих відносинах чоловіка й дружини, намагаючись обернути можливі небезпеки на благословення. У цій лекції розглянуто лише робочі взаємини між чоловіком і дружиною. Наприклад, коли дружина пастора є його секретарем. Або дружина когось із керівників груп виконує секретарські обов'язки у Біблійному коледжі. Чи, наприклад, дружина адміністратора займається у Центрі бухгалтерією. Іноді бувають ситуації, коли чоловік і дружина працюють разом. Що у такій ситуації відбувається? Я хотів би розглянути кілька фактів.

I. ОСНОВОПОЛОЖНІ ФАКТИ

A. Основоположний факт № 1

Коли чоловік і дружина працюють в одній команді, ця співпраця може бути одним із найпрекрасніших прикладів християнської єдності. Вона показує чудову єдність бачення, мети та зусиль. Очільник однієї з християнських організацій, який працює зі своєю дружиною, каже: «Наше служіння — це плід наших сердець, які б'ються, немов одне». Так само відбувається й у нашому служінні. Відтоді, коли ми лише робили перші спроби у служінні, й донині ми з моєю дружиною Діаною зажди працювали разом. Уся робота "Нового життя церквам", світогляд, на якому побудоване це служіння, навчальний план та його плоди — це наше спільне бачення, наші молитви, наша праця та щоденне життя. Дуже рідко трапляється, щоб я не питав поради у дружини чи не просив у чомусь її допомоги.

Б. Основоположний факт № 2

Наведу кілька статистичних даних, зібраних програмою християнської освіти для дітей. 90 % керівного складу — це сімейні пари, де чоловік і дружина «дихають» одним і тим самим баченням. Для них це служіння, а не робота. Чимало сімей у цій організації працюють пліч-о-пліч, іноді у різних будівлях або відділах, але всі вони до певної міри працюють над утіленням одного спільного бачення. Наскільки мені відомо, всі координатори Нового життя церквам заохочують чоловіків і дружин до співпраці у служінні. Вони дуже раді, що могли разом проходити підготовку і далі спільно працювати. Тепер вони цілковито переконані в тому, що це ідеальний спосіб здійснювати служіння. Коли наші найкращі працівники розповідають про ці відносини, вони кажуть: **«Для нас це життя, а не робота»**. Це їхнє життя! Від самого ранку і до самого вечора вони лише цим дихають, лиш про це думають — усе для них є служінням. Така прекрасна єдність, і вони її не змогли б досягти жодним іншим чином. Переваги у багато, багато разів перевищують можливі недоліки. Я неймовірно радий з того, що нам вдалося цього досягти, тому що я впевнений, що це ідеальний спосіб здійснення служіння Нового життя церквам.

В. Основоположний факт № 3

Чимало керівників християнських служб говорять про те, що вони шукають для роботи сімейні пари та заохочують, щоб чоловіки та дружини служили разом. Коли вони описують такі відносини, вони кажуть: «Для наших найкращих працівників служіння **є життям, а не роботою**. Це дивовижна єдність. По-іншому ми собі й не уявляємо. Вигоди у багато разів перевищують недоліки».

Г. Основоположний факт № 4

Я хотів би поділитися свідченням однієї жінки, яка допомагала готувати цю лекцію. Ось що вона розповіла. «Нас з братом Райсом (зауважте, що я вжила прізвище, а не ім'я) з перших днів нашого

сімейного життя, тобто вже 20 років, інші люди називають однією з найдосконаліших команд чоловіка та дружини з усіх, що їм доводилося бачити. Упродовж цих років ми здійснювали різні служіння, але у нас завжди було **ОДНЕ БАЧЕННЯ** — чи працювали ми в одному офісі, чи по різних відділах, чи коли я працювала в офісі, а він став пастором. Чи коли ми займалися дитячим і молодіжним служінням. Ця фундаментальна єдність бачення залишається у нас і нині, коли брат Райс несе служіння директора, а я — секретаря конференцій. Ми працюємо в одному невеличкому кабінеті, і якщо він не у відрядженні, то здебільшого відстань між нами лише два метри. Для нас це спосіб життя, і що не день, нам він стає до душі все більше!»

Д. Основоположний факт № 5

Наведемо кілька чинників, які можуть впливати на ситуацію. Напевно, вам варто їх собі записати. Не всі можуть і не всі повинні працювати разом зі своєю дружиною чи своїм чоловіком в одній команді.

Серед цих чинників можна назвати такі:

1. **Вік дітей**

Жінка витрачає років із 10 або 15 переважно на виховання малих дітей.

2. **Здоров'я дружини**

Іноді у жінок бувають особливі жіночі проблеми, через які вони фізично не здатні до служіння.

3. **Підготовка та здібності чоловіка**

Можливо, чоловік ніколи не вчився належним чином співпрацювати з іншими людьми; можливо, він має диктаторський стиль управління. А може бути й навпаки, він може казати: «А звідки мені знати? Робіть, як вважаєте за потрібне». Підготовка та здібності чоловіка є вагомим фактором. Можливо, він має риси харизматичного лідера, але йому бракує адміністративних та організаційних навичок. У такому випадку секретареві доведеться виконувати роль помічника-адміністратора, що передбачає більші повноваження у прийнятті рішень.

4. **Здібності дружини**

Можливо, дружина має певні вміння, але наразі вони не підходять для його служіння.

5. **Особливості темпераменту**

Іноді буває так, що чоловік і дружина — це зовсім, зовсім не схожі люди. Можливо, вдома між ними все добре. За дві години до сну все просто чудово: «Я тебе так кохаю. Яке щастя, що ти в мене є!» З десятої до дванадцятої вечора усе дивовижно. А наступного ранку десь о 8:30 чоловік каже дружині: «Ну, бувай! Я тебе кохаю». А вона йому: «І я тебе теж». Він іде, а вона собі думає: «Як добре, його цілий день не буде вдома». Між ними величезна любов з десятої до дванадцятої вечора, і їм цього достатньо. Але бути разом цілий день — то вже зовсім інша справа. Темперамент обов'язково треба брати до уваги.

6. **Духовна зрілість**

Для сумісної праці необхідно мати дуже високий рівень духовної зрілості. Дещо згодом у цій лекції ми торкнемося тем, про які зараз йдеться. Функціонування команди чоловіка і дружини значно відрізняється від простого виконання спільної праці на одній роботі.

7. **Навички міжособистісних відносин**

Іноді буває так, що люди можуть дуже добре справлятися зі своєю роботою, але зовсім не вміють будувати взаємини з іншими людьми. Можливо, їм важко виконувати отримані вказівки чи вчасно закінчувати роботу. Є жінки, які можуть бути добрими партнерами, але їм буває важко працювати під чийось керівництвом, буває важко виявляти покірність. Чи, наприклад, важко пояснити іншій людині, що потрібно зробити. Якщо є проблема з навичками міжособистісних взаємин, то працювати разом буде важко. Друкарка або бухгалтерка може бути винятковою спеціалісткою у своїй справі, але не вміти поводитися з людьми. На щастя, цього можна навчитися. Для християн зразком таких навичок є Ісус. Його девіз: «Любов покриває все». Він перше нас полюбив. Він навчає, що любов до Бога та до людей — це найголовніша риса. Девіз Павла: «Любов вища за все!»

Е. Основоположний факт № 6

Трапляється, що чоловік і жінка, працюючи в різних відділах одного служіння, можуть досягати більшої ефективності, ніж якби вони працювали у безпосередній близькості.

Напевно, нам з моєю прекрасною дружиною Діаною було б доволі важко працювати в одному кабінеті. У нас дуже різний підхід до роботи, і це могло б спричинитися до конфліктів.

1. Можливо, працюйте не в одному кабінеті.
2. Можливо, навчайтесь у різних групах або проводьте групи окремо одне від одного.
3. Щоб визначити, чи можете ви працювати разом, перегляньте, про що йшлося під час розгляду основоположного принципу № 5.

Завдяки основоположному принципіві № 5 можна побачити, як вам варто працювати в команді — разом або окремо.

А тепер, коли ми розглянули кілька основоположних фактів, перейдімо до наступного розділу.

II. НАЙВАЖЛИВІШЕ ДЛЯ УСПІШНИХ РОБОЧИХ ВІДНОСИН ЧОЛОВІКА ТА ДРУЖИНИ

У цьому розділі міститься 19 підпунктів. Зауважте, що наведений перелік найважливіших складових та найпоширеніших небезпек був складений у результаті опитування серед багатьох центрів Нового життя церквам, церковних команд, а також на основі наших власних спостережень за багато років роботи. Це не лише теорія.

A. Посвята і чоловіка, і дружини Господу — стовідсоткова віддача Ісусу

Ми часто вживаємо ці слова, хіба ні? «Нам треба повністю віддати себе». Або «Я повністю віддався Богові». Але що це означає?

1. Його воля — це моя воля.
2. Мої цілі — це лише Його цілі.
3. Моя найбільша радість — це служіння Йому.
4. Моя розрада — служити Йому.
5. Серце слуги — у мене служіння, а не просто праця.

Знаєте, яке я помічаю у собі бажання? Закінчується робота, я йду відпочивати, але мені хочеться ще трішки щось зробити для Нового життя церквам. От уже й десята вечора, чи вже третя ночі, чи взагалі, будь-яка година, а мені хочеться ще щось зробити для Нового життя церквам. Мені в радість. Я лише слуга, але я служу ЦАРЕВІ!!! Це не просто служіння. Можливо, добре служити голові вашого братства чи церковного союзу, але ви служите Цареві.

Б. НАВІЩО — бачення мети

1. Для Ісуса

У нас так багато пісень про Ісуса. «Святе ім'я Ісуса», «Люблю Ісуса я» тощо. Для Ісуса

2. Для керівників церкви та людей

Тут усе залежить від відповіді на питання «навіщо». Я абсолютно переконаний, що якби в Україні були кращі керівники в церквах, то до спасіння приходило б значно більше людей, відкривалося б значно більше церков і скрізь почалося б пробудження. Я взяв на себе зобов'язання допомагати церковним керівникам, сприяти їхній підготовці та їхньому успіхові.

3. Для вічності

Чоловік хоче бути президентом. Побув президентом два терміни, а далі: "Бувай здоров, і приходить інший президент. А я досі тут". Я працюю на вічність. Мене не звільнять, я не піду на пенсію — я працюватиму, і якогось дня Господь мене просто забере. Для вічності і подумки перед моїми очима постають усі ті люди, які прийдуть до спасіння через служіння Нового життя церквам.

В. Молитва під час проблем — особиста та спільна

Проблеми будуть. Питання не в тому, **чи** будуть вони, а в тому, **коли** саме. Тоді вам, чоловіку та дружині, потрібно буде молитися і окремо, і разом.

Г. Відкриті лінії зв'язку

Якось мені довелося розмовляти з однією невіруючою жінкою, яка мала добру освіту і непогану роботу. Вона розповіла, що на початку подружнього життя, коли у них траплялась якась суперечка з чоловіком, вона могла тиждень чи навіть два з ним **НЕ** розмовляти. Це проблема. Треба, щоб лінії зв'язку були відкритими. Ось над цим потрібно працювати. На щастя, та жінка цього навчилася.

Д. Взаємоповага до служіння, дарів та зусиль одне одного

Тільки те, що ви керуєте, не означає, що ви найкращий. Не означає це й того, що ви важливіший за інших. Є кілька центрів Нового життя церквам, які могли б цілком успішно функціонувати і без директора, а з самим лише адміністратором. Є й такі центри, що, якби бухгалтерка сказала: «Наступного тижня я йду з роботи» — це практично означало б: «До побачення, Центр Нового життя церквам». Коли чоловік і дружина працюють разом, зазвичай вони виконують різну працю. Нерідко це праця керівника та секретаря, і вам потрібно навчитися з повагою та вдячністю ставитися до кожної з цих посад. Вони відчутно різняться одна від одної, але обидві вони потрібні.

Е. Професіоналізм у робочих відносинах

Вам потрібно бути професіоналами. Працювати на приятельському рівні не можна. Спільна праця — це не ваш особистий час для жартів чи для сімейних справ.

1. Звертайтеся одне до одного зі словами «пан» і «пані» або «брат» і «сестра», а не лише за іменем, і без усяких «сонечко», «рибонька» тощо. Скажімо, дзвонить телефон. Дружина піднімає слухавку: «Зайчику, це тебе». Він директор, а не зайчик.
2. Обов'язково говоріть «дякую», «будь ласка», «як Ви скажете» тощо. Це важливо. Ці слова притаманні діловому мовленню, їх варто використовувати у відносинах з іншими людьми також. Стоматологи з великою ґречністю спілкуються зі своїми асистентами. Сиджу я в стоматологічному кріслі, рот розтулений, а лікар звертається до асистента: «Будьте ласкаві, стільки й стільки оцієї суміші. Будь ласка, ще трішки. Прошу замішати, дякую. Зараз мені потрібно буде...» Дуже ґречне і професійне спілкування з асистентом. Лікар у цей момент повністю залежить від його допомоги. Щоб добре послужити мені, пацієнту, він хоче, щоб асистент постійно думав: «Що ж лікареві знадобиться далі? Зараз він працює інструментом «А», а після цього йому, найімовірніше, знадобиться інструмент «В». І асистент дістає інструмент і тримає його наготові біля мого рота. Лікар звертається до нього і каже: «Дуже дякую, ви чудово впоралися! Ми вже закінчили, цього разу доволі швидко».

Ж. Перепрошення за помилки

Помилки у нас дійсно трапляються. Щойно ви помітите, що зробили щось не так, навіть якусь дрібницю, відразу перепросіть. «Прошу мені пробачити, я повісся дещо зверху», або «Перепрошую, я не навмисне висловився так гнівно», або «Вибачте, я забув подякувати. Ви дуже гарно все зробили».

И. Орієнтація на служіння

1. Покажіть своїм ентузіазмом у роботі, що служіння Ісусові — це радість і піднесення, коли воно здійснюється для того, щоб догодити Йому.
2. Ретельно охороняйте внутрішню вдячність за отриману честь бути частиною служіння.

Чому люди іноді кидають духовне служіння? Чому деякі місіонери повертаються додому з місіонерської ниви ще до завершення відведеного терміну? Зазвичай за кілька місяців до відмови від служіння (а іноді навіть і за кілька років) люди, які виконували християнську працю, пережили духовну поразку. Вони загубили відчуття вдячності за своє служіння. Його вони вже не вважають особливою честю. З їхнього життя зникла внутрішня радість від служіння Ісусові. Одна із рис, які я завжди намагався ретельно стерегти у своєму дусі, — це вдячність за отриману честь бути місіонером. Слава Богу, я люблю цю працю! Бог був до мене таким добрим, коли дав мені цей особливий привілей. Для

мене це щастя! Я завжди кажу новим працівникам і місіонерам: «Одна з найважливіших складових успіху — це вдячність за отриману честь». Замерзлі ноги — це честь. Застрягнути в автобусі та провести в поїзді 24 години — це честь. Не бути вдома, коли народиться ваша дитина, — це честь. Це честь, бо ви **приносите радість Ісусові**, ви допомагаєте іншим людям досягати успіху. Пам'ятайте, Бог не потребує, щоб ви Йому служили. У Нього є чимало інших сімей.

I. Підсилення служіння одне одного

Розберімо тут кілька думок.

1. **Постійно молитесь про те, щоб Бог примножив сили та зменшив слабкості вашої «другої половини».**

У шлюбні люди знають сильні та слабкі сторони одне одного, а тому можуть ефективно молитися. Молитися про те, щоб сильні сторони ставали сильнішими, а слабкі — робилися непомітними та зникали зовсім. Коли ви разом здійснюєте служіння, тоді вам легше бачити ці сильні та слабкі сторони одне одного. А коли дружина сидить вдома з дітьми на руках, вона думає: «Коли ж він нарешті повернеться? А от і прийшов додому мій чудовий чоловік». Вона тоді багато чого не знає про ваші сильні та слабкі сторони. А коли люди вдвох служать Христу, з'являється таке особливе розуміння.

2. **Підтримуйте прийняті рішення з непохитною вірністю.**

Можливо, ви разом молилися про цю справу. Ви були повністю згодні з тим, щоб ваша дружина стала секретарем у церкві. Чи щоб вона відповідала за зберігання та розсилку книг (виконувала обов'язки комірника). Іноді це нелегко. Буває, що книги треба відвезти на поїзд о першій годині ночі. І от вона всіх обдзвонює, щоб хтось допоміг. Одного немає вдома, в іншого зламалася автівка, а в того ще щось. А ви щойно повернулися додому після проведення груп. Уже сьома вечора, вас не було тиждень, і тепер вам так добре, що ви нарешті вдома зі своєю дружиною. Ось вже й дванадцята година, дружина викликає таксі і носить важкі коробки з книжками до машини. Далі їде до поїзда. Повертається додому вона лише о другій годині ночі, і вам це не дуже до вподоби. У такі моменти вам слід непохитно її підтримувати. Ви разом про це молилися і разом погодилися саме так служити Богові. Так, іноді це буває не дуже зручно.

3. **Виконуйте вказівки чи прохання у якомога повнішій мірі.**

Іноді буває важко зрозуміти вказівки, які дає чоловік. Якщо, наприклад, вказівки дає Авраам, то на їх виконання може піти трохи більше часу, ніж він очікував. Або, наприклад, дружина каже: «Так, я це роблю, але ти, коли вертатимешся додому, маєш купити молоко, масла і помідорів». І от вона робить, що ви їй доручили, вертається пізно ввечері додому і питає: «А де ж молоко, масло і помідори?» «А, знаю! Вони ще досі в магазині». Але що стосується одного, має стосуватися й іншого.

4. **Висловлюйте впевненість у здоровому глузді та здібностях при людях і приватно.**

Іноді трапляється, наприклад, як хтось каже перед усіма: «Я не знаю, чи зможе вона взагалі з цим упоратися». Ви можете тоді відповісти десь так: «Але ж вона вже проводила дві дитячі групи і навчала там і там». Вам треба висловити свою впевненість в здібностях дружини. А може бути й таке, що вона вам скаже наодинці: «Мені здається, що я не зможу», або «Я ніколи такого не робила». Тоді вам треба підбадьорити її приватно. «Це правда, ти цього раніше не робила. Але ти робила ось це, а ще ось це. А пам'ятаєш, ми молилися про ту справу, і Бог тебе благословив. Бог бажає, щоб ми зростали. Мені здається, тобі варто спробувати». І дружина так само може підтримати чоловіка, розумієте? А якщо ви не працюєте разом, то вам буде важко провести таку розмову.

5. **Запевняйте інших людей у духовності дружини (чоловіка), коли інші люди братимуть її під сумнів через непорозуміння, несправедливе ставлення, помилки тощо.**

Ви знаєте свою «другу половину», а тому можете відстоювати її або його характер. Ви можете пояснити, що, найімовірніше, слова або вчинки були неправильно сприйняті. Або визнати: «Так, моєму чоловіку це важко дається». Оскільки ви знаєте свою дружину (чи свого чоловіка) краще, ніж будь-яка інша людина, а тому можете допомогти решті членів команди правильно її чи його зрозуміти та нормально поставитися до ситуації. Іноді ви можете пом'якшити чи взагалі залагодити проблеми, які виникають у дружини чи чоловіка.

Л. Утілення християнських цілей

Про що йдеться? Речі є значно менш важливими за людей! Якщо ви удвох здійснюєте спільне служіння, то у вас може й не бути певних речей — наприклад, ваша зарплата може бути не такою високою, як ви могли б отримувати десь в іншому місці. Але з цього інші бачитимуть, що ви зацікавлені в людях. А дім, чи одежа, чи їжа для вас не настільки важливі. Ось бачите тут пляму? Якби моя дружина сьогодні не проводила навчання, якби вона не готувала лекції минулого тижня, то вивела б цю пляму. Але я не хочу її про це просити, допоки вона не закінчить лекції. Попрошу, тільки коли закінчить, бо їй важливіше служити Ісусові та працювати з іншими людьми, ніж чистити мені пальто.

М. Більша готовність допомогти та краща якість співпраці, ніж у стосунках з іншими членами команди, з якими немає родинних зв'язків

У нас в офісі хтось із жінок може сказати: «Ось уже і п'ята година, йду я додому». Якби це була моя дружина, то мені було б значно легше їй сказати: «Будь ласка, якщо можеш, закінчи цей аркуш», — і вона через наші родинні зв'язки цілком нормально б це сприйняла. Такі ситуації є природними, коли чоловіки та дружини працюють в одному служінні. У нас чудова команда, де багато людей роблять понад необхідне. Але коли це чоловік і дружина, то якість такої роботи зазвичай вища і це відбувається значно легше. Якби Володі потрібно було приготувати додаткову порцію, то кухарка приготувала б і приготувала б добре, але якби кухаркою була його дружина, то вона додала б саме стільки перцю, солі та всього, що треба, як він любить. Вона знає, у неї особливі стосунки з чоловіком, вона розуміє його потреби та бажання.

Н. Спільний тягар домашніх справ (спільне готування їжі, прибирання, догляд за домом, за дітьми тощо)

Останні кілька років у неділю посуд мию я. Чому? Тому що неділя — це святий день, день відпочинку перед Богом. Ми не повинні у цей день працювати. Але моя дружина мие посуд щодня, і якщо вона робитиме це й у неділю, то для неї це — робота. Я ж цього не роблю щодня, і в неділю для мене це не робота. Це мій подарунок дружині. Розумієте різницю? Але навіть у таких ситуаціях, коли дружина працює, нерідко буває так, що чоловік приходить додому і відпочиває, а жінці доводиться ще робити все вдома. Це одна з найбільших скарг серед жінок, які ходять на роботу. «Він цілий день на роботі, я цілий день на роботі. Він приходить додому і нічого не робить, а я приходжу додому, і мені треба робити все!» Це неправильно.

П. Чуйність чоловіка до потреби дружини чути похвалу за свою роботу

Будь-яка дружина має особливу потребу чути похвалу від свого чоловіка. Жінкам потрібні слова підбадьорення, вказівки, лагідне виправлення, допомога, вияв прихильності у голосі та у діях. Вони хочуть точно знати, що мають робити. Вони бажають, щоб їх поправляли лагідно. Вони знають, що виправлення потрібне, але вони хочуть чути його так: «Знаєш, я тебе попрошу зробити це ще раз, якщо твоя ласка». «Добре, без проблем». Але якщо ви скажете: «Ану перероби ще раз», — це сприйматиметься інакше. Вони бажають виявів прихильності й у діях, і в голосі. Сподіваюся, що ви, чоловіки, візьмете це до уваги та почнете застосовувати цю пораду.

Р. Збереження нейтральності — таке саме ставлення до дружини, як і до інших членів команди, під час роботи

Під час обіду слід обслуговувати всіх по черзі, а не спочатку дружину (чи чоловіка). Якщо зібралась черга, не потрібно казати: «Вибачте, але можна я першою зроблю кілька копій, бо вони зараз потрібні чоловікові». Це неправильно — у всьому має зберігатися нейтральність.

С. Підпорядкування дружини чоловікові та Господу

Це важливо. Це важливо відповідно до Біблії, і це важливо з огляду на нашу власну природу. Чоловіки та жінки різні за природою. Загалом Бог створив чоловіків, щоб вони вели за собою, а жінок — щоб були послідовницями. Без хорошого послідовника не може бути й хорошого провідника. Без супердружини я був би нічого не вартий як чоловік або як служитель Нового життя церквам. Послідовник — це не нижча і не гірша роль. Дружина має бути частиною бачення та стандартів свого чоловіка. Скажімо, вони разом проводять конференцію, і потім у церкві вони планують провести свято. Дружина може сказати: «Ми тут не змогли знайти серветок, і в них тільки ложки, виделок немає. Але, напевно, можна й так». А чоловік може наполягти на тому, щоб стіл було сервіровано належним чином, щоб були серветки. Якщо дружина вміє підпорядковуватися, то вона так або інакше придумав, де знайти виделки та ножі, вона знайде серветки. Вона може виявляти підпорядкування своєю радісною участю в реєстрації учасників зустрічі чи виконанням інших завдань, які на неї покладатимуться. А чоловік може показати їй свою жертвну любов, якщо, наприклад, розставить для неї меблі чи важку апаратуру.

Т. Навчання дітей, завдяки якому вони могли б розуміти бачення своїх батьків та жити за ним

Це означає, що діти, беручи на себе частину справ, насправді долучаються до служіння. Якщо тата немає з ними на день народження, це не значить, що вони «занедбані» чи «залишені без нагляду». Кілька разів було так, що я не був удома. Я працював у Сибіру. Прикро, але вже як є! Але у нашій сім'ї діти навчені працювати вдома. І їм завжди чітко було сказано, що якщо вони беруться до справи, то повинні робити її з охотою, а не з наріканнями. Я розмовляв про це зі своїми дітьми. «Ви намагаєтеся зробити якнайменше. Мені соромно, що мамі довелося вас аж тричі просити, перш ніж ви послухали. Ким це ви себе вважаєте? Усім треба їсти й пити. А звідки береться ваша одежа? Я працюю, мама працює, і у вас теж мають бути свої обов'язки». Я навчав цього своїх дітей. Іноді в молитві я дякую Богові: «Любий Боже, як приємно повертатися додому після конференції. Я втомлений, моя прекрасна Діана втомлена. Але хочу подякувати Тобі за те, що наші діти так гарно прибрали в хаті або приготували їжу. Я радію з того, як Ти працюєш у серцях наших дітей».

У. Розуміння того, що вдома іноді щось залишається недороблене

Якщо ваша дружина не працює разом із вами в одному служінні, то так, у домі може бути трохи чистіше, і, можливо, тоді у неї є можливість виростити ще якусь городину. Чи у неї буде достатньо сил, щоб запрошувати гостей та багато друзів. А коли вона працює разом із вами, сил на це все у неї не залишається. Вона не зможе всього зробити, тому дещо залишиться незробленим.

Ф. Харчування поза домом

Якщо ваша дружина залучена до служіння, то дуже корисно і приємно час від часу, наприклад раз на місяць, зробити так, щоб їй не доводилося йти додому і готувати. Обід для неї буде особливо приємним, якщо їй не довелося самій його готувати.

Х. Адекватні відпочинок, харчування, час для відновлення

1. Відпочинок — жінок зазвичай називають слабкою статтю.

У певному сенсі вони втомлюються швидше за чоловіків. І фізично вони не такі сильні, як чоловіки. Однак вони здатні виношувати дітей під час вагітності, і живуть вони довше за чоловіків. Але у фізичному сенсі чоловіки зазвичай активніші та сильніші. Можлива така ситуація, коли чоловік і дружина працювали весь день, а після роботи чоловік каже: «Може, прогуляємося?» або «Їдьмо покатаємося на велосипедах». Вона ж йому: «Ти, певно, з глузду з'їхав?» Загалом жінкам потрібно відпочивати більше, ніж чоловікам.

2. Харчування — жінка працює, а тому ви переважно харчуватиметеся гречкою, бо вона швидко і легко готується.

Поживніші страви вимагають більше часу та сил на приготування, а часу тепер вона не має. Збіжить три роки, і звідкись з'явиться лікар, який буде казати про необхідність операції. Зараз ви можете сміятися: «Ха-ха-ха», — але може прийти день розплати. Це може статися і через двадцять років. Інші будуть здорові, а вона хворітиме, якщо ви не знайдете, яким чином забезпечити повноцінне харчування.

3. Час для відновлення — у вас обов'язково має бути час для глибокого відпочинку.

Коли чоловік і дружина працюють разом, є така особливість — вони повертаються додому, відпочивають та продовжують говорити про роботу. «Знаєш, сьогодні зранку сталося таке й таке» — і розмова точиться навколо роботи. Трохи згодом дружина виходить з кухні та каже: «Завтра тобі треба...» — і говорить про роботу. І ви, і вона зайняті роботою — і ви не залишаєте її й удома. Ось чому так корисно грати в ігри. Не так давно до мене прийшов один мій друг зі своєю дружиною, і я йому кажу: «Анатолію, що будемо робити? Може, зіграємо у гру?» А він мені: «Точно! Гра — це дуже добре». Ми чудово провели вечір, сміялися, було так чудово. Про роботу навіть і не згадували. Навіть не думали про неї. Нас нічого не переймало, ми відпочивали. Але щойно закінчилася гра, відразу ж: «А що ми робимо завтра?» Миттєво знову про роботу! А під час гри ми відпочивали, не думаючи ні про що.

III. НЕБЕЗПЕКИ ДЛЯ УСПІШНИХ РОБОЧИХ ВІДНОСИН ЧОЛОВІКА ТА ДРУЖИНИ

У цьому розділі пропонується 20 пунктів.

A. Реагування на кривду, заподіяну партнерові

1. Зміна своєї думки через кривдника.

Наприклад, ви чуєте щось про свого чоловіка і кажете: «Так, це точно, він так завжди робить». А далі вас гризе думка: «Ну от чому він так робить? Я ж йому вже разів зо двадцять казала... Як я вже втомилася все за нього залагоджувати та просити людей на нього не ображатися». І так зароджується невдоволення.

2. Надмірний захист свого партнера.

Це повна протилежність до варіанта № 1, який ми щойно розглянули. Ви кажете: «Та ні! Він чудова людина, він такого ніколи не сказав би. Ви, напевно, неправильно почули. Ні, він такого нізащо не зробив би. Я краще його знаю». Це надмірний захист. У варіанті № 1 ви казали: «Ага, наробив такого знову, тепер хай сам розбирається. Так йому й треба!» А тут зворотній бік.

Б. Утома

Дивовижно, що ми відчуваємо та що чинимо, коли буваємо втомлені. Ми можемо поводитися дуже дивно та почасти незвично. Найлагідніші люди робляться сварливими. Створюється враження, що наша вдача вивертається навиворіт.

В. Напружені обставини

Ми всі реагуємо по-різному, коли на нас тиснуть обставини. Деякі просто кидають служіння. Інші у відповідь на зовнішню напругу відкладають справи на потім: «Завтра дороблю... Це почекає ще тиждень». Є ті, хто починає кричати: «Ану швидко, швидко, допоможіть мені з цим і з цим!» Іноді тиск обставин виявляє найгірші грані нашого характеру. А тому у тих випадках, коли чоловік і дружина працюють разом, неодмінно будуть проблеми, пов'язані з тим, що напруга та втома виявлятимуть їхні найслабкіші грані.

Г. Нагадування одне одному у Місії або у церкві про домашні проблеми

Іноді буває, що у вас зайде про це розмова з кимось із працівників, але зазвичай про домашні проблеми розмовляти не варто. Це справа вашої сім'ї, її не потрібно приносити на роботу. Брудний посуд, брак грошей, давно не роблений ремонт залишайте вдома — усьому цьому місце лише там. А на роботі це ні до чого.

Д. Незгода на людях

Коли ви працюєте разом, надзвичайно важливо, щоб при людях між вами була згода у тому, що стосується служіння.

Е. Покладання лише на слова дружини або дитини при оцінці ситуації

Це стосується чоловіків. Чому? Тому що жінки та діти можуть розповідати про те, що сталося, упереджено та емоційно. Дружини люблять захищати своїх чоловіків та відстоювати їхні інтереси.

Ж. Настирливе ниття

Ця проблема притаманна жінкам. Ми дійдемо й до чоловіків. «Георгію, щось із цим треба робити! Ти пам'ятаєш? А чому ж не робиш?» Вона знає так багато всього, що треба зробити.

И. Плітки

Дружина, яка працює зі своїм чоловіком, дуже багато знає, чує та бачить!!! Усе, що він робить чи чого не робить, і все про всіх інших. І у жінок є загальна схильність про це все побалакати.

І. Погіршення духу дружини

Великі обсяги роботи, багато інформації та постійне напруження можуть зробити її нервовою чи неспокійною. Через це може частково зникнути її спокій у Бозі. Якщо у нас так багато проблем, так багато різних недоліків, то як нам здійснювати Божу справу? Вона може думати: «Ми ж молилися про це весь минулий місяць. Чи Бог нас дійсно слухає?» Якщо дружина сидить удома з дітьми, то ці проблеми й питання від неї далеко, її духовне життя може бути простішим.

Л. Люди з проблемами та запитаннями йдуть до дружини, а не до чоловіка

Усі знають, що якщо підійти до Діани Байбл, то є більша ймовірність почути у відповідь «так», ніж можна було б сподіватися почути від її чоловіка Авраама. Якщо вам потрібна відповідь «так», то ви йдете і запитуєте в моєї дружини. Проте це може стати проблемою — вона працює під керівництвом свого чоловіка, але людям здається, що легше розмовляти з нею. Можливо, вони просто бояться його авторитету. Хтось у неї про щось питає, вона каже: «Думаю, що можна». «Так, чудово!» І людина йде і робить, про що питала, а потім начальник її питає: «Чому ви це зробили? Як так сталося?» «А я запитав дозволу у Вашої дружини». І дружина перебирає на себе роль і авторитет лідера. Так можуть з'явитися певні тертя у житті подружжя, тому ця ситуація є спотворенням того, як усе має бути. Дружина має бути помічницею, а не виконувати окрему незалежну роль.

М. Дружина говорить від імені чоловіка або навмисне створює таке враження

«Так, він зі мною про це говорив не так давно. Я цілком упевнена, що він не буде проти». Такими словами вона дає офіційний дозвіл від імені чоловіка. Натомість їй потрібно було б сказати: «Думаю, що так, але краще ви подзвоніть йому самі, завтра він вільний». У такому випадку вона робить так, щоб авторитет залишався за керівником. (Ми, звісно, говоримо про ту ситуацію, коли її чоловік керує служінням).

Н. Підрив авторитету одне одного: «Він так дійсно сказав, але я думаю, що краще ТАК».

Ось як воно буває: «Так, мій чоловік дійсно так сказав, але я впевнена, що ось так буде трішечки краще». Дружина змінює рішення чоловіка і цим шкодить його авторитету. А може бути й навпаки. Хтось дзвонить і каже: «Можете, будь ласка, підготувати для мене на завтра той лист, про який ми домовлялися?» — а вона: «Звісно, без питань, завтра буде». Наступного дня чоловік каже до жінки: «Я передзвонив, сказав, що лист доведеться почекати два дні». Він дещо знизив її рівень авторитету. Сюди можна також віднести випадки, коли дружина не дослухається до зауважень чоловіка. Начальник не завжди правий, і Богу іноді доводиться товкти його по голові. Але робити це мусить Бог. Коли є підстави, начальник зобов'язаний казати своїм підлеглим: «Вибачте, але ви вчинили неправильно», або «Мені здається, ви припустилися помилки». Почувши таке зауваження, дружина мала б просто сказати: «Мені прикро, що так сталося». Завдяки її прикладу іншим людям було б легше

визнавати свої помилки та перепрошувати за них. У робочих відносинах потрібно шанувати положення одне одного.

П. Обговорення проблем, людей, обставин удома при дітях

Якщо чоловік приходить з роботи сам і йому хочеться поговорити про все, що там відбувається, а дружина часто буває заклопотана своїми справами чи їй не цікаво, то шкода тут мінімальна. Але коли з роботи додому приходять разом адміністратор і його дружина, і він каже: «Я й повірити не міг, що директор на таке спроможний», — дружина може відповісти: «Та це вже не вперше». І тепер в обох поганий настрій. Трохи згодом усе ніби почало стихати, і тут він підіймає очі й каже: «О! Я тут згадав...», — а вона йому: «Правду кажеш...» Це проблема, яка стосується їхньої роботи, і вона розгорається, немов полум'я, бо вони обое її ворують. Невдовзі усе в домі буде зосереджено навколо їхньої проблеми на роботі. Цілий вечір діти будуть вислуховувати негатив про інших духовних працівників.

Р. Суперництво (Змагальності НЕ МОЖЕ бути — переможців немає)

Це ще один момент. «Чи вийде у мене зробити трішки краще, ніж у нього? Чи зможу я трішечки перевершити її?» Або така думка: «Люди її дуже люблять — значить, мені доведеться постаратися трохи більше». Між чоловіком і дружиною може виникнути дух суперництва. Ви маєте пам'ятати: змагання тут не може бути, переможців тут нема. Де є чудовий керівник, там треба зазирнути за нього — і обов'язково знайдете прекрасну команду. Робота мусить бути командною, а інакше ніхто не матиме успіху. У нашій сім'ї я приймаю всі рішення, а моя хороша дружина Діана виконує всю працю. Мені здається, це хороший поділ. Так воно і є. Мені легко приймати рішення, у мене це від природи, так працює мій мозок. А Діана жінка, їй подобається займатися постійно різними справами. Це нормально для дружини та матері. Приготування їжі, миття посуду, догляд за дітьми — для жінки все це природно. Жінки уміють дати раду відразу багатьом дрібним справам, які їх оточують, а для чоловіків це зазвичай буває занадто. Їм потрібно, щоб справ було не багато, щоб вони впорядковано йшли одна за одною. Завдяки таким відмінностям чоловікові та дружині може добре працюватися разом. Але питання у тому, щоб між ними не було суперництва. Переможців тут немає. Якщо вони одне одного не підтримуватимуть, то ніхто не досягне успіху.

С. Виявлення односторонності чи упередженості

1. Під час делегування обов'язків

Чоловікові легко перекласти на жінку те, що йому не подобається робити. Для неї це принизливо і неприємно. Іноді це доводиться робити, але чоловікові треба завжди бути обережним і уважним, щоб братися не лише за легкі та прості завдання. Якщо в офісі є кілька працівників, то може виникнути схильність щось приємне доручити дружині, а важке чи непоказне — іншій жінці. Це теж неправильно.

2. У зарплаті

Можливо, вона робить більше за інших працівників. Але її праця не повинна оплачуватися за кращими умовами, ніж праця інших працівників. Те, що дружина працює разом зі своїм чоловіком-директором, не означає, що тепер вони можуть отримувати значно більше, ніж він отримував би сам. Це дуже делікатне питання, тому що дружину потрібно цінувати. Але якщо ця інформація стане відома обласній братерській раді, там вигукнуть: «Ого, скільки вони отримують! А в нас так багато пасторів з дружинами, які взагалі майже нічого не мають». Питання дуже делікатне.

3. У малому

Наприклад, звичка брати трохи більше вихідних. Зазвичай секретар або бухгалтер йдуть на Різдво на вихідні на кілька днів, і директор — так само лише на кілька днів. А от адміністратор, який працює разом зі своєю дружиною, думає так: «Ми так багато працювали, треба буде відпочити ще кілька днів». Це нормальне людське бажання, але результат не обов'язково правильний на 100 %. Це саме стосується й дочасного закінчення робочого дня чи використання службового часу для власних потреб. Раніше дружина дзвонила мамі з дому, а тепер вона на роботі і думає: «Ну мені ж треба. Я поговорю з мамою, поки я тут в офісі». Але якби так зробили інші працівники, це сприймалося б осудливо.

Т. Дух гордині, який відчують інші члени команди!

«Я сподіваюся, що директор і викладачі нас високо цінують, бо ми реально виконуємо 70 % роботи усього коледжу». Дух гордині виявляється у малому. Наприклад, чоловік із дружиною, які працюють у коледжі відвідують викладача або керівника групи, подивитися на його роботу, і кажуть: «А непоганий ми минулий провели вам семінар, правда ж?» Або так: «Ми з дружиною однозначно чудова команда. Наш коледж зробив дуже значний поступ відтоді, як ми прийшли». Чи ось так: «Ми вкладаємо багато сил, хоча цього від нас ніхто не вимагає. Приємно, що ви це помітили».

У. Скарги у присутності інших членів команди, групи тощо

Ваші скарги про надмірне навантаження чи про брак вільного часу. Чи про те, що вам недоплачують: «Якби моя дружина працювала у магазині, чи у лікарні, чи у банку, то вона отримувала б більше». Або вам хтось каже: «Я дуже радий, що ви приїхали відвідати нашу групу», — а ви у відповідь: «Я теж радий, бо ми не думали, що вийде — ми такі зайняті, що часу в нас немає зовсім». А за цими словами стоїть думка: «І не забудьте подякувати, бо ми ж пішли на такі жертви».

Ф. Надмірна м'якість — підрив дисципліни інших людей

Підрив дисципліни інших людей. Це може трапитися і з чоловіком, і з дружиною. Особливо це стосується вас, бо ви бажаєте служити. Бажаєте служити Богові. Бажаєте служити людям. Приходить в офіс інструктор та просить у вашої дружини, яка відповідає за склад, пачку книг, хоча у нього немає на них накладної і сам він не знає точно, скільки штук йому потрібно. Вона йому каже: «Вибачайте, але я просто не можу так вам дати книги. У нас останнім часом з цим було багато труднощів». Трохи згодом він зустрічає вас, її чоловіка, а ви йому: «Та звісно, бери, скільки тобі треба». Або така ситуація: керівник групи просить у директора дозволу проводити курс «Християнське виховання дітей» замість курсу «Християнський шлюб», тому що у них в церкві дуже багато дітей. А директору здається, що важливіше вивчати їх у встановленій послідовності, і тому не дозволяє. Тоді керівник групи йде до дружини директора та каже: «Група дуже важко сприйняла те, що ваш чоловік не дозволяє нам зараз пройти курс „Християнське виховання дітей“». Вона відповідає: «Думаю, що ви маєте рацію, беріть і проводьте „Християнське виховання“, а курс про шлюб може почекати». Ми легко погоджуємося на такі потурання, бо бажаємо служити і виявляємося дещо зам'якими, але ці невеличкі послуги підривають авторитет ваших партнерів та дисципліну інших людей.

Х. Приниження дружини або чоловіка через привселюдне визнання її чи його недоліків, помилок, нездатності тощо.

Ви можете сказати: «Я дуже рада, що ви цінуєте мого чоловіка. Добре, що ви не знаєте про нього все. Так, він може створити враження організованої людини. Але бачили б ви, як він розкидає свою одіжку по всій хаті». Дружина відчуває якусь образу. Я знаю, що я таке робив щодо своєї жінки. Я хотів дати їй якусь науку і думав, що буде дуже корисно повчити її перед іншими. А виявилось, що такі намагання — це дурниця і гріх!

Ц. Надання своїм дітям привілеїв, яких не мають діти інших (чи діти вашого начальника)

Іноді завдяки фінансовим партнерам чи через інші джерела чоловік і дружина, які працюють в одній команді, можуть отримати якісь додаткові матеріальні вигоди. І через це легко може статися так, що їхній рівень життя буде кращим, ніж в інших членів команди. Це може виявлятися у придбанні всяких речей для своїх дітей. «Ми разом працюємо, може, купимо дітям музичну колонку? Чи, може, купимо їм велосипеди, щоб вони могли кататися на вулиці». Варіантів є багато. А люди бачать цей матеріальний добробут, ці фізичні речі і можуть прийти до висновку, що для вас це щось важливе. І в дітей виробляється таке ставлення: «Та так і має бути», або «А у тебе що, такого нема? А, ну звісно ж, твоя мама не працює!» І вони можуть казати щось неприємне про інших батьків.

ПІДСУМОК

Повторімо найважливіше, що стосується робочих відносин. Ми розглянули основоположні факти. Ми бачили, як працюють ці відносини. Ми бачили, що багатьом людям це вдається, і вдається успішно. Ми бачили, що такі відносини можуть принести особливі благословення. Чимало людей про це свідчать! Але! Такі відносини не настають автоматично. Робочі відносини мусять бути відокремлені від подружніх стосунків. У Біблії сказано, що *на все є свій час*. Те, що ви почули, потрібно застосовувати на практиці. Ми розглянули кілька моментів, які є найважливішими для успішних робочих відносин. Рекомендую вам повертатися до цієї лекції раз на рік. Розібрані в ній пункти дуже корисні. Вони показують ті потреби, які маємо ми всі.

Звісно, є й небезпеки. Сатана шукає, кого пожерти. Він приходить до нас в овечій шкурі. Він докладає особливих зусиль, щоб зруйнувати стосунки між людьми у сім'ях, у служіннях, у християнських організаціях. Я дуже сподіваюся, що вам вдасться вибудувати тісну співпрацю в командах чоловіків і дружин. І сподіваюся, що ви будете обережні. Маю щире надія, що ви ревно намагатиметеся застосувати викладені тут принципи. І що невдовзі ваш приклад буде хорошим свідченням про те, що це дійсно Божий підхід до роботи. Одним із питань, яке я обговорював зі своєю нареченою до одруження, було те, що я хотів, щоб вона була залучена до духовної праці, а не просто була моєю дружиною. Не просто виховувала дітей та дбала про сім'ю, а завзято працювала у духовній сфері. Щоб і вона теж могла стати перед Ісусом з духовними плодами, принесеними Йому в дар. Я дякую Богові за те, що Він нас у цьому благословив. Я маю непохитний намір не робити жодної справи без своєї дружини. І вірю, що Бог благословляє і наших дітей на свідectво про те, що це можливо. Щиро сподіваюся, що й ви будете серед тих людей, які можуть засвідчити так само.

Дякую вам. Ми закінчуємо цю лекцію з молитвою про те, щоб ви і ваша дружина стали співпрацівниками у Божому Царстві.

Благословень вам, любі друзі!

Ми раді запропонувати вам відео-, аудіо- та друковані матеріали, які були створені служінням **Нове життя церквам**. Вам надається право після завершення практичного завдання використовувати цю лекцію в роботі з іншими людьми.

Практичне завдання

Виконано

- ☐ Якщо ви самі працюєте зі своєю дружиною чи своїм чоловіком в одному служінні чи якщо у вас в колективі є така команда, то щотижня вибирайте один пункт із лекції для роботи над ним. Складіть план та обговоріть його з тими, кого він стосуватиметься. Складіть короткий письмовий звіт. ☐